SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta/verojaosto 21.5.2024

HE 45/2024 vp

Suomen Alkoholijuomakauppa ry:n lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta

Suomen Alkoholijuomakauppa ry (SAJK) edustaa alkoholijuomien valmistajia, maahantuojia ja tukkukauppaa, yhteensä 24 yritystä, joiden yhteenlaskettu osuus viinien ja väkevien alkoholijuomien vähittäismyynnistä on noin 80 prosenttia. Jäsenyrityksemme ovat merkittäviä juoma-alan tavarantoimittajia myös päivittäistavarakaupalle ja ravintolamyyntiin.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta.

Esityksessä täydennettäisiin etämyynnin verovelvollisuutta koskevaa säännöstöä siten, että myös ostajaa voitaisiin pitää verovelvollisena alkoholin verkkokaupassa. Lisäksi säädettäisiin tuotteiden kuljettajalle velvollisuus esittää vaadittaessa Verohallinnon antama, lähetyksen yksilöivä tunniste valmisteveron alaisista tuotteista.

Suomen Alkoholijuomakauppa ry kannattaa esitystä. Esitys lisää tasapuolista kohtelua niitä alan toimijoita kohtaan, jotka hoitavat velvoitteensa lain määräämällä tavalla. Suomeen sijoittuneet toimijat maksavat valmisteverot, mutta ulkomaisten verkkokauppojen toimijoille on epäselvien käytäntöjen ja valvonnan puutteiden vuoksi ollut mahdollista jättää verot maksamatta.

Kuluttajille alkoholijuomien etäkaupassa – olipa kyse etämyynnistä tai etäostosta – on pitkälti kyse hintavetoisesta ostamisesta, joka perustuu siihen, että Suomessa alkoholijuomat ovat EU:n eniten verotettuja. Jättämällä valmisteverot maksamatta verkko-ostot ulkomaisista verkkokaupoista ovat selvästi edullisempia kuin kotimaasta hankitut juomat. Julkisuudessa on ollut esillä, että verkko-ostaminen ulkomailta kohdistuisi tuotteisiin, joita Suomessa ei ole tarjolla, mutta todellisuudessa verkko-ostaminen kohdistuu kaikkiin juomaryhmiin, mikä tukee näkemystä, että ostoilla pyritään veronkiertoon (https://thl.fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/paihteet-ja-riippuvuudet/alkoholi/alkoholin-matkustajatuonti-ja-verkko-ostaminen).

Monet ulkomaiset alkoholin verkkokaupat ovat viime vuosina siirtyneet malliin, jossa ne antavat ymmärtää, että ostaja järjestää kuljetuksen, eli kyseessä on etäostaminen. Kuluttajat ovat kuitenkin usein epätietoisia verovelvollisuudestaan. Tullilla puolestaan ollut on lähes mahdoton tehtävä selvittää, kuka maahantuotujen alkoholijuomien osalta on verovelvollinen.

Nähdäksemme ehdotettu laki ottaa vihdoinkin käyttöön ne keinot, joita valmisteverotuksen kannalta on mahdollista tehdä. Vaikka alkoholilain näkökulmasta etämyyntiä koskeva oikeustila on epäselvä, valmisteverotuksen verovelvollisuuden selkeyttäminen ja lähetyksen yksilöivän tunnisteen ottaminen käyttöön ovat merkittäviä parannuksia, jotka mahdollistavat oikeudenmukaisen veronkannon ja helpottavat valvontaa.

Lain täsmentämisen ja lähetyksen yksilöivän tunnisteen edellyttämisen lisäksi on kuitenkin edelleen panostettava valvontaan ja taattava Tullille ja Verohallinnolle riittävät valvonta- ja toimeenpanoresurssit. Lisäksi kuluttajia tulisi informoida nykyistä paremmin etäkaupankäynnin verovelvollisuudesta. Yksinkertaisuudessaan viesti on, että ulkomainen verkkokauppa ei ole tax free -kauppaa, vaan valmiste- ja pakkausverot on maksettava Suomeen, Suomen verotasojen mukaisesti.

Kunnioittavasti

Suomen Alkoholijuomakauppa ry
Susanna Heikkinen
toiminnanjohtaja